

ZAKON O NACIONALNIM PARKOVIMA

"Službeni glasnik RS", br. 39/1993 i 44/1993

REZIME ZAKONA:

I. Pojam. Područje posebnih prirodnih vrednosti i odlika od ekološkog, naučnog, kulturnog, obrazovnog i zdravstveno-rekreativnog značaja stavlja se, kao dobro od opšteg interesa, pod zaštitu države kao nacionalni park.

Nacionalni park je područje koje po svojim ekološkim, biogeografskim i drugim karakteristikama predstavlja prirodnu celinu izuzetnog značaja sa ekosistemima i predelima posebne vrednosti u pogledu izvornosti i raznovrsnosti vegetacije, flore i faune i ako ima jednu ili više sledećih odlika: reprezentativne biološke, geomorfološke, geološke, hidrološke i druge pojave i procese kulturno-istorijske vrednosti sa reprezentativnim oblicima tih vrednosti nastalih u interakciji čoveka i njegovog prirodnog okruženja.

II. Zaštita. Zaštita i razvoj nacionalnog parka sprovodi se prema programu zaštite i razvoja područja nacionalnog parka, u skladu sa prostornim planom tog područja i drugim aktima donetim na osnovu zakona.

Na području nacionalnog parka zabranjeno je:

1) seći ili uništavati drveće, žbunje i ostalu vegetaciju, kad se time ugrožava gornja granica šume i narušava zaštita zemljišta od erozije kao i na obalama i priobalju jezera, reka i njihovih pritoka gde su mrestilišta riba, osim sanitarne seče;

2) unositi neautohtone divlje biljne vrste izuzev za potrebe sprečavanja erozije i klizišta u zoni režima zaštite III stepena, unositi neautohtone divlje životinjske vrste koje slobodno žive, kao i lov divljači izuzev sanitarnog i uzgojnog odstrela u zoni režima zaštite II i III stepena;

3) graditi objekte ili izvoditi druge radove kojima se zagađuje vazduh i zemljište, pogoršava kvalitet voda, menja njihova količina, prostorni i vremenski raspored, osim objekata i radova za zaštitu od erozije, bujica i poplava i objekata za potrebe vodosnabdevanja i hidroenergije u zoni režima zaštite III stepena;

4) graditi nadzemne energetske i druge vodove u zoni režima zaštite I i II stepena i podzemne vodove u zoni zaštite I stepena sa statusom rezervata prirode;

5) graditi nuklearne objekte, deponovati komunalne i industrijske otpatke, radioaktivne i druge opasne otpadne materijale;

6) eksploatisati mineralne sirovine, osim za privremena pozajmišta u zoni režima zaštite III stepena, ako je to određeno prostornim planom područja nacionalnog parka;

7) graditi magistralne i regionalne puteve u zoni režima zaštite I i II stepena osim kada je to predviđeno prostornim planom područja nacionalnog parka;

8) koristiti šumske puteve za javni saobraćaj;

9) obavljati delatnosti i preduzimati druge radnje kojima se uništava priroda, odnosno ugrožavaju obeležja nacionalnog parka i aktivnosti određene u članu 3. ovog zakona.

Izgradnja objekata za deponovanje radioaktivnog i drugog opasnog otpada i drugih objekata kojima bi se mogao zagađiti vazduh, voda i zemljište, ugroziti flora i fauna na području nacionalnog parka, kao i obavljanje delatnosti i radnji iz stava 1. tačka 9. ovog člana zabranjene su i u zaštitnoj zoni nacionalnog parka.

III. Upravljanje. Poslovi zaštite, razvoja i upravljanja nacionalnim parkom su poslovi od opšteg interesa. Nacionalnim parkom upravlja javno preduzeće.

Javno preduzeće sprovodi režim zaštite u nacionalnom parku i upravlja prirodnim vrednostima, građevinskim zemljištem koje mu je preneto na korišćenje i upravljanje, objektima koji služe upravljanju prirodnim vrednostima, kao i drugim nepokretnostima koje mu se povera na upravljanje, ako zakonom nije drukčije određeno.

Nad javnim preduzećem ne može se voditi postupak stečaja.

IV. Sredstva. Sredstva za zaštitu i razvoj nacionalnog parka javno preduzeće stiče i pribavlja: 1) iz prihoda ostvarenih obavljanjem delatnosti, od zakupa, pružanjem usluga i ostalih prihoda koje ostari svojim poslovanjem; 2) iz budžeta Republike, prema godišnjem programu zaštite i razvoja; 3) iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

V. Nadzor. Javno preduzeće organizuje službu nadzora radi obezbeđivanja unutrašnjeg reda u nacionalnom parku. Nadzornik nacionalnog parka kontroliše sprovođenje pravila unutrašnjeg reda u nacionalnom parku, stara se o postavljenim oznakama u nacionalnom

parku i obavlja poslove čuvanja šuma, lovišta i ribolovnog područja nacionalnog parka i obavlja i druge poslove, u skladu sa zakonom.

Upravni nadzor nad primenom Zakona o nacionalnim parkovima vrši ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine.

VI. Nacionalni parkovi na teritoriji Republike Srbije su:

1) Nacionalni park Fruška gora. Područje Nacionalnog parka Fruška Gora nalazi se na teritorijama opština: Novi Sad, Sremski Karlovci, Beočin, Bačka Palanka, Šid, Sremska Mitrovica, Irig i Inđija.

2) Nacionalni park Đerdap. Područje Nacionalnog parka Đerdap nalazi se na teritoriji opština Golubac, Majdanpek i Kladovo

3) Nacionalni park Tara. Područje Nacionalnog parka Tara nalazi se na teritoriji opštine Bajina Bašta. Površina Nacionalnog parka iznosi 19.175 ha.

4) Nacionalni park Kopaonik. Područje Nacionalnog parka Kopaonik nalazi se na teritoriji opštine Raška i Brus. Površina Nacionalnog parka iznosi 11.809,91 ha.

5) Nacionalni park Šar planina. Privremeno područje Nacionalnog parka Šar planina nalazi se na teritoriji opština: Kačanik, Štrpce, Suva Reka i Prizren.
